

ด่วนที่สุด

ที่ มท ๐๓๑๐.๓/ ๖ ๑๖๖๓

กระทรวงมหาดไทย

ถนนอัษฎางค์กม. ๑๐๒๐๐

๑๖ มกราคม ๒๕๖๐

เรื่อง ปัญหาความเดือดร้อนของเกษตรกรผู้ปลูกข้าวโพดและมันสำปะหลัง

เรียน ผู้ว่าราชการจังหวัด (ตามบันทึกแนบท้าย)

สิ่งที่ส่งมาด้วย สำเนาหนังสือกระทรวงพาณิชย์ ด่วนที่สุด ที่ พณ ๐๔๐๔/๕๕๕๒ ลงวันที่ ๑๖ ธันวาคม ๒๕๕๙
จำนวน ๑ ชุด

ด้วยกระทรวงพาณิชย์ ได้ชี้แจงข้อมูลสถานการณ์ มาตรการและแนวทางการดำเนินการแก้ไข
ปัญหาภาคผลผลิตข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ และมันสำปะหลังตกต่ำ และขอความร่วมมือแจ้งจังหวัดดำเนินการ
ประชาสัมพันธ์ชี้แจงสร้างความเข้าใจให้แก่เกษตรกรผู้ปลูกข้าวโพดเลี้ยงสัตว์และมันสำปะหลังทราบ รายละเอียด
ปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย

จึงเรียนมาเพื่อทราบและดำเนินการประชาสัมพันธ์ให้เกษตรกรในพื้นที่ทราบต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายประยูร รัตนเสนีย์)

รองปลัดกระทรวงมหาดไทย ปฏิบัติราชการแทน

ปลัดกระทรวงมหาดไทย

กรมการปกครอง

สำนักบริหารการปกครองท้องถิ่น

โทร. ๐-๒๖๒๔-๘๓๐๖ - ๑๔ ต่อ ๕๑๓

โทรสาร ๐-๒๖๒๔-๘๓๐๒

บัญชีรายชื่อจังหวัดตามบัญชีแนบท้าย

๑. กาญจนบุรี	๒๖. แพร่
๒. กาฬสินธุ์	๒๗. มหาสารคาม
๓. กำแพงเพชร	๒๘. มุกดาหาร
๔. ขอนแก่น	๒๙. แม่ฮ่องสอน
๕. จันทบุรี	๓๐. ยโสธร
๖. ฉะเชิงเทรา	๓๑. ร้อยเอ็ด
๗. ชลบุรี	๓๒. ราชบุรี
๘. ชัยนาท	๓๓. ลพบุรี
๙. ชัยภูมิ	๓๔. ลำปาง
๑๐. เชียงราย	๓๕. ลำพูน
๑๑. เชียงใหม่	๓๖. เลย
๑๒. ตาก	๓๗. ศรีสะเกษ
๑๓. นครพนม	๓๘. สกลนคร
๑๔. นครราชสีมา	๓๙. สระแก้ว
๑๕. นครสวรรค์	๔๐. สระบุรี
๑๖. น่าน	๔๑. สุโขทัย
๑๗. บึงกาฬ	๔๒. สุพรรณบุรี
๑๘. บุรีรัมย์	๔๓. สุรินทร์
๑๙. ประจวบคีรีขันธ์	๔๔. หนองคาย
๒๐. ปราจีนบุรี	๔๕. หนองบัวลำภู
๒๑. พะเยา	๔๖. อำนาจเจริญ
๒๒. พิษณุโลก	๔๗. อุตรธานี
๒๓. พิษณุโลก	๔๘. อุตรดิตถ์
๒๔. เพชรบุรี	๔๙. อุทัยธานี
๒๕. เพชรบูรณ์	๕๐. อุบลราชธานี

ด่วนที่สุด

ที่ พณ ๐๔๐๔/ ๕๕๕๖

เลขที่รับ 3๗๐
วันที่ ๑๙ ส.ค. ๒๕๕๙
เวลา ๑๙.๐๘
กรมการปกครอง
กระทรวงมหาดไทย

กระทรวงมหาดไทย
กรมการปกครอง
เลขที่ 108308
วันที่ 19 ส.ค. 2559
เลขรับ ๐1775
อ.เมือง จ.นนทบุรี ๑๑๐๐๐

๑๖ ธันวาคม ๒๕๕๙

เรื่อง ปัญหาความเดือดร้อนของเกษตรกรในพื้นที่จังหวัดนครราชสีมา สระแก้ว เชียงราย ลพบุรี อุทัยธานี เพชรบูรณ์ และลำปาง

เรียน ปลัดกระทรวงมหาดไทย

อ้างถึง ๑. หนังสือกระทรวงมหาดไทย ด่วนที่สุด ที่ มท ๐๓๑๐.๓/๒๐๑๑๓ ลงวันที่ ๑๑ พฤศจิกายน ๒๕๕๙
๒. หนังสือกระทรวงมหาดไทย ที่ มท ๐๓๑๐.๓/๑๘๐๙๓ ลงวันที่ ๑๓ ตุลาคม ๒๕๕๙

ตามหนังสือที่อ้างถึง กระทรวงมหาดไทยได้แจ้งปัญหาความเดือดร้อนของเกษตรกรในพื้นที่จังหวัดนครราชสีมา สระแก้ว เชียงราย ลพบุรี อุทัยธานี เพชรบูรณ์ และลำปาง ซึ่งประสบปัญหาราคาผลผลิตข้าวโพดเลี้ยงสัตว์และมันสำปะหลังตกต่ำ รวมทั้งขอให้พิจารณาหาแนวทางและมาตรการช่วยเหลือเกษตรกร นั้น

กระทรวงพาณิชย์ ขอชี้แจงสถานการณ์และแนวทางการดำเนินการ ดังนี้

๑. สถานการณ์ด้านการผลิตและการตลาด

๑.๑ ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์

๑.๑.๑ สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตรคาดการณ์ว่า ผลผลิตปี ๒๕๕๙/๖๐ มีประมาณ ๔.๕๗ ล้านตัน (ผลผลิตออกสู่ตลาดมากพร้อมกันช่วงปลายเดือนตุลาคม - พฤศจิกายนประมาณ ๒.๒๗ ล้านตัน หรือประมาณร้อยละ ๔๙.๘๓ ของผลผลิตทั้งปี) ในขณะที่ความต้องการใช้รวม ๗.๘๒ ล้านตันต่อปี ขาดอีก ๓.๒๕ ล้านตัน จึงจำเป็นต้องนำเข้าข้าวโพดเลี้ยงสัตว์จากประเทศเพื่อนบ้าน รวมถึงนำเข้าวัตถุดิบอื่นทดแทน อาทิ ข้าวสาลี DDGS (กากข้าวโพดจากการผลิตเอทานอล) เป็นต้น เพื่อใช้ในอุตสาหกรรมไก่เนื้อและไก่ไข่เป็นหลัก

๑.๑.๒ ช่วงปี ๒๕๕๘ - ๒๕๕๙ ราคาวัตถุดิบทดแทนที่ใช้ในอุตสาหกรรมอาหารสัตว์ โดยเฉพาะข้าวสาลีในตลาดโลกลดลงมากจนต่ำกว่าราคาวัตถุดิบในประเทศ เช่น ปลายข้าว มันสำปะหลัง และข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ ประกอบกับประเทศไทยได้ลดอัตราอากรนำเข้าข้าวสาลีจากร้อยละ ๒๗ เหลือ ๐ ในปี ๒๕๕๖ ผู้ประกอบการจึงนำเข้าวัตถุดิบดังกล่าวเข้ามาใช้ทดแทนในปริมาณที่เพิ่มมากขึ้น ซึ่งส่งผลกระทบต่อปริมาณการรับซื้อและราคาข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ภายในประเทศ

๑.๑.๓ เกษตรกรผู้ปลูกข้าวโพดเลี้ยงสัตว์จำนวนมากไม่มีเอกสารสิทธิ์ (ร้อยละ ๕๐) ในขณะที่ผู้ประกอบการโรงงานอาหารสัตว์ - ปศุสัตว์เพื่อการส่งออก เข้มงวดเรื่องการใช้เอกสารสิทธิ์ในการรับซื้อผลผลิตข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ เพื่อหลีกเลี่ยงปัญหาการทำลายสิ่งแวดล้อมเช่นเดียวกับ IUU ในสินค้าประมง

๑.๒ มันสำปะหลัง

๑.๒.๑ สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตรคาดการณ์ว่า ผลผลิตปี ๒๕๕๙/๖๐ มีประมาณ ๓๑.๑๙ ล้านตัน (ผลผลิตออกสู่ตลาดพร้อมกันช่วงเดือนมกราคม-เมษายน ๒๕๖๐ ประมาณ ๒๑.๘๖ ล้านตัน หรือร้อยละ ๖๗.๘๒ ของผลผลิตทั้งปี) ในขณะที่ความต้องการใช้รวม ๔๑.๓๓ ล้านตันต่อปี ทำให้ต้องมีการนำเข้าหัวมันสดเพื่อแปรรูปส่งออกประมาณ ๙ - ๑๐ ล้านตัน

๑.๒.๒ ผลผลิตหัวมันสำปะหลังในช่วงเดือนตุลาคมส่วนใหญ่เป็นมันสำปะหลังที่ปลูกในพื้นที่นา จึงต้องรีบเก็บเกี่ยวก่อนระยะเวลาที่กำหนดเพื่อเตรียมพื้นที่ปลูกข้าวและเลี้ยงฝนตก ส่งผลให้หัวมันสดที่ได้มีเชื้อแป้งต่ำ เกษตรกรจึงจำหน่ายผลผลิตได้ในราคาลดลง โดยในช่วงเดือนพฤศจิกายนราคาหัวมันสำปะหลังสด (เชื้อแป้ง ๒๕%) กก.ละ ๑.๘๕ บาท ราคาหัวมันสำปะหลังสดคละ (สดก.) กก.ละ ๑.๒๔ บาท สูงกว่าช่วงเดือนตุลาคมที่มีราคา กก.ละ ๑.๒๔ บาท และกก.ละ ๑.๐๖ บาท ตามลำดับ

/๒.การดำเนินการ...

๒. การดำเนินการ

๒.๑ ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์

๒.๑.๑ การบริหารจัดการข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ปี ๒๕๕๙/๖๐ กระทรวงพาณิชย์ได้ร่วมหารือกับโรงงานอาหารสัตว์ โดยโรงงานอาหารสัตว์ตกลกที่จะรับซื้อข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ในฤดูกาลผลิตปี ๒๕๕๙/๖๐ จากเกษตรกรในราคา กก.ละ ๘.๐๐ บาท ณ ความชื้น ๑๔.๕% ในพื้นที่กรุงเทพฯและปริมณฑล และรับซื้อในจังหวัดต่างๆ เพิ่มมากขึ้น ซึ่งมีปริมาณการรับซื้อรวมไม่น้อยกว่า ๘ แสนตันในเดือนพฤศจิกายน ๒๕๕๙ รวมทั้งเร่งบริหารจัดการการรับซื้อไม่ให้ติดคิวในช่วงที่ผลผลิตออกสู่ตลาดพร้อมกันเป็นจำนวนมาก และเปิดช่องทางพิเศษเพื่อให้เกษตรกร กลุ่มเกษตรกร และสหกรณ์นำผลผลิตมาจำหน่ายโดยตรงได้ทันที

ทั้งนี้ เกษตรกรที่มีการเพาะปลูกในพื้นที่ที่ไม่เหมาะสมจะมีการรับซื้อในราคาที่แตกต่างกัน เนื่องจากโรงงานอาหารสัตว์ต้องการหลีกเลี่ยงปัญหาการทำลายสิ่งแวดล้อม โดยสำนักงานพาณิชย์จังหวัดได้ลงพื้นที่เพื่อติดตามปัญหาความเดือดร้อนของเกษตรกรอย่างต่อเนื่อง

๒.๑.๒ การบริหารจัดการการนำเข้าวัตถุดิบอื่นทดแทนข้าวโพดเลี้ยงสัตว์

๑) กระทรวงพาณิชย์โดยคณะกรรมการกลางว่าด้วยราคาสินค้าและบริการ ได้กำหนดมาตรการให้ผู้นำเข้าข้าวสาลีที่ใช้เป็นวัตถุดิบอาหารสัตว์เข้ามาในราชอาณาจักรต้องแจ้งข้อมูลปริมาณ สถานที่เก็บ แผนการนำเข้าและราคา เพื่อประโยชน์ในการกำกับดูแลและรักษาเสถียรภาพราคาสินค้าเกษตรที่ใช้เป็นวัตถุดิบอาหารสัตว์ในภาพรวม

๒) กระทรวงพาณิชย์ได้ร่วมหารือกับสมาคมผู้ผลิตอาหารสัตว์ไทย เพื่อแก้ไขปัญหาข้อร้องเรียนจากเกษตรกรที่ได้รับผลกระทบจากการนำเข้าข้าวสาลี และขอให้สมาคมฯชะลอการนำเข้าข้าวสาลี ในช่วงที่ผลผลิตข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ภายในประเทศออกสู่ตลาดมาก (เดือนตุลาคม - พฤศจิกายน)

๓) คณะรัฐมนตรีมีมติเมื่อวันที่ ๘ พฤศจิกายน ๒๕๕๙ เห็นชอบแนวทางการบริหารจัดการการนำเข้าวัตถุดิบอื่นทดแทนข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ตามที่กระทรวงพาณิชย์เสนอ โดยกำหนดให้ข้าวสาลีตามพิกัดอัตราศุลกากร ประเภทย่อย ๑๐๐๑.๙๙.๙๐ เป็นสินค้าที่ต้องขออนุญาตและต้องปฏิบัติตามมาตรการจัดระเบียบในการนำเข้าในราชอาณาจักร และกำหนดสัดส่วนการนำเข้าข้าวสาลีต่อการรับซื้อข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ในประเทศในอัตราส่วน ๑ : ๓ (การนำเข้าข้าวสาลี ๑๐๐ ตัน รับซื้อข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ ๓๐๐ ตัน)

๒.๑.๓ กรณีข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ที่เพาะปลูกในพื้นที่ที่ไม่มีเอกสารสิทธิ์ คณะกรรมการนโยบายและบริหารจัดการข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ (นบขพ.) ได้มอบหมายให้กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ และกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมเร่งดำเนินการสรุปข้อมูลการสำรวจพื้นที่ที่มีเอกสารสิทธิ์ ที่ถูกต้องให้ชัดเจน เพื่อจะได้กำหนดมาตรการบริหารจัดการที่เหมาะสม

๒.๒ มันสำปะหลัง

๒.๒.๑ คณะรัฐมนตรีได้มีมติเมื่อวันที่ ๓๐ สิงหาคม ๒๕๕๙ และ ๔ ตุลาคม ๒๕๕๙ อนุมัติแนวทางการบริหารจัดการมันสำปะหลัง ปี ๒๕๕๙/๖๐ จำนวน ๖ โครงการ ซึ่งมีกรอบวงเงินชดเชยรวมทั้งสิ้น ๑,๗๖๗.๗๒๕ ล้านบาท โดยมี ๔ โครงการ ได้แก่ (๑) โครงการให้สินเชื่อเพื่อค่าใช้จ่ายฉุกเฉินสำหรับเกษตรกร (๒) โครงการเพิ่มประสิทธิภาพการเพาะปลูกมันสำปะหลังในระบบน้ำหยด (๓) โครงการสินเชื่อเพื่อยกระดับมาตรฐานการผลิตและการแปรรูปมันสำปะหลัง (๔) โครงการสินเชื่อเพื่อรวบรวมมันสำปะหลังและสร้างมูลค่าเพิ่มโดยสถาบันเกษตรกร และมี ๒ โครงการ ธกส.อยู่ระหว่างการตรวจสอบยอดรวมหนี้สินของเกษตรกร ได้แก่ (๑) โครงการพักชำระหนี้ ต้นเงินและลดดอกเบี้ยให้เกษตรกรผู้ปลูกมันสำปะหลัง (๒) โครงการลดดอกเบี้ยเงินกู้ให้เกษตรกรผู้ปลูกมันสำปะหลัง ซึ่งจะสามารถช่วยเหลือเกษตรกรในการลดต้นทุนการผลิต รักษาเสถียรภาพราคา พัฒนาส่งเสริมสินค้า รวมทั้งช่วยดูดซับผลผลิตซึ่งจะออกสู่ตลาดพร้อมกันมากในช่วงเดือนมกราคม - เมษายน ๒๕๖๐

๒.๒.๒ คณะกรรมการนโยบายและบริหารจัดการมันสำปะหลัง (นบมส.) ในคราวประชุม ครั้งที่ ๕/๒๕๕๙ ได้มีการพิจารณามาตรการกำกับดูแลและรักษาราคามันสำปะหลังภายในประเทศ โดยมีมติ กำหนดให้ปรับอัตราส่วนสต็อกในความครอบครองก่อนการส่งออกในช่วงเดือนมกราคม - เมษายน จากเดิม ๑ : ๒ (มีสินค้า ๑๐๐ ตัน สามารถส่งออกได้ ๒๐๐ ตัน) เป็น ๑.๕ : ๑ (มีสินค้า ๑๕๐ ตัน สามารถส่งออกได้ ๑๐๐ ตัน) และให้ผู้ส่งออกซื้อมันสำปะหลังในประเทศเป็นหลัก ทั้งนี้ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงพาณิชย์ได้ลงนามในระเบียบ กระทรวงพาณิชย์ ว่าด้วยการอนุญาตให้ส่งผลิตภัณฑ์มันสำปะหลังออกไปนอกราชอาณาจักร สำหรับปี ๒๕๖๐ พ.ศ. ๒๕๕๙ เมื่อวันที่ ๑ ธันวาคม ๒๕๕๙ ซึ่งขณะนี้อยู่ระหว่างรอกการนำลงประกาศในราชกิจจานุเบกษา เพื่อให้มีผลบังคับใช้ต่อไป

๒.๒.๓ กระทรวงพาณิชย์ได้ดำเนินการบริหารจัดการมันสำปะหลังเพิ่มเติม ดังนี้

๑) การเชื่อมโยงผลผลิตมันสำปะหลังเพื่อป้อนผลผลิตเข้าสู่อุตสาหกรรมเอทานอล ซึ่งได้ประชุมหารือร่วมกับกลุ่มเกษตรกร สหกรณ์ สมาคมการค้าผู้ผลิตเอทานอลไทย และสมาคมเอทานอลจากมันสำปะหลังไทย เพื่อพิจารณาแนวทางการสร้างเสถียรภาพราคามันสำปะหลังในประเทศ และผลักดันมันสำปะหลังเข้าสู่อุตสาหกรรมเอทานอล ซึ่งสามารถดูดซับหัวมันสดได้ประมาณวันละ ๑๓,๐๐๐ ตัน/วัน ผลิตเป็นเอทานอลประมาณ ๒.๐๓ ล้านลิตร/วัน โดยจะเชื่อมโยงรับซื้อหัวมันสำปะหลังสด ในราคา กก.ละ ๑.๙๐ บาท จากสหกรณ์การเกษตรหรือกลุ่มผู้ปลูกมันสำปะหลังที่สามารถเริ่มรวบรวมผลผลิตได้ ตั้งแต่เดือนพฤศจิกายน เป็นต้นไป จำนวน ๑๑ ราย เพื่อจัดส่งหัวมันสดให้แก่โรงงานเอทานอลในเขตจังหวัด ปราจีนบุรี อุบลราชธานี สทบุรี สระแก้ว ชลบุรี ฉะเชิงเทรา และขอนแก่น รวม ๒,๖๕๐ ตัน/วัน ทั้งนี้ กระทรวงพาณิชย์ จะจัดทำข้อตกลงความเข้าใจร่วมกัน (MOU) ระหว่างกลุ่มเกษตรกร สหกรณ์ และสมาคมการค้าผู้ผลิตเอทานอลไทย สมาคมเอทานอลจากมันสำปะหลังไทย เบื้องต้นมีโรงงานเอทานอลเข้าร่วมโครงการ จำนวน ๗ แห่ง และสหกรณ์การเกษตร กลุ่มผู้ปลูกมันสำปะหลัง วิสาหกิจผู้ปลูกและแปรรูปมันสำปะหลัง จำนวน ๑๖ ราย

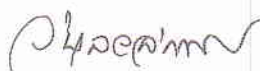
๒) การเชื่อมโยงตลาดแป้งมันสำปะหลังในอุตสาหกรรมแปรรูปขั้นสูง กระทรวงพาณิชย์ได้เจรจาขยายตลาดแป้งมัน มันเส้น มันอัดเม็ด และกากมันอัดเม็ดในประเทศอินเดีย เกาหลีใต้ ญี่ปุ่น โดยการจับคู่เจรจาธุรกิจ (Business Matching) กับผู้ซื้อต่างประเทศเมื่อวันที่ ๑๔ พฤศจิกายน ๒๕๕๙ โดยมีผู้ประกอบการแป้งมันกับผู้ซื้อทั่วโลกเข้าร่วม มีการลงนามข้อตกลงความเข้าใจร่วมกัน MOU จำนวน ๕ ฉบับ ปริมาณผลิตภัณฑ์มันสำปะหลัง ๑.๗ ล้านตัน มูลค่ารวมทั้งสิ้น ๑๐,๗๑๐ ล้านบาท

๓) ร่วมมือกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการส่งเสริมแนะนำนวัตกรรมแปรรูปมันสำปะหลังต่างๆ เพื่อเพิ่มมูลค่าและยกระดับการผลิตผลิตภัณฑ์มันสำปะหลัง อาทิ การแปรรูปมันสำปะหลัง และผลิตภัณฑ์สู่อุตสาหกรรมอาหาร การผลิตภาชนะจากแป้งมันสำปะหลัง การผลิตพลาสติกชีวภาพ การใช้ในอุตสาหกรรมยา เป็นต้น อันเป็นการเพิ่มทางเลือกให้แก่ผลิตภัณฑ์มันสำปะหลังนอกเหนือจากอุตสาหกรรมเดิมที่ต้องพึ่งพาตลาดต่างประเทศเป็นหลัก ซึ่งจะช่วยสร้างเสถียรภาพให้แก่เกษตรกรผู้ปลูกมันสำปะหลังในอนาคต

ทั้งนี้ ใคร่ขอความร่วมมือท่านมอบหมายจังหวัดประชาสัมพันธ์ชี้แจงสร้างความเข้าใจถึงแนวทางและมาตรการช่วยเหลือให้เกษตรกรผู้ปลูกข้าวโพดเลี้ยงสัตว์และมันสำปะหลังทราบด้วย

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ และโปรดพิจารณาดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวข้องต่อไปด้วย จะขอบคุณยิ่ง

ขอแสดงความนับถือ

(นางสาววิบูลย์ลักษณ์ ร่วมรักษ์)

ปลัดกระทรวงพาณิชย์

กรมการค้าภายใน

โทรศัพท์ ๐-๒๕๕๓-๕๓๑๘

โทรสาร ๐-๒๕๕๓-๕๕๐๒